

Kotirannan kukkakasveista ja vähän muustakin

Rea Sevón

Entisen kotiseudun luonto voi tarjota kulkijalle mielenkiintoista katseltavaa. Rantapuistossa, jossa kasvaa saarnia ja muita jaloja lehtipuita, suikertelee maahumala runsaana kasvustona. Terijoella kasvoi ennen myös toista maanpeitekasvia, taponlehtinimistä, luonnonvaraisena. Polkuja kulkiessa ei voi olla huomaamatta keltakukkaista isoa kasvia. Se on todennäköisesti lehtopalsami.

Oman lukunsa ansaitsisivat rannan kasvit. Kesäisellä kotiseuturetkellä saamme ihaila rantavehnän sinivihreää kasvustoa. Heinän lehdet ja varsinkin sen kärjet ovat teräviä. Kansa kutsuikin tästä syystä sitä veriheinäksi. Rantavehnän läheisyydessä kasvaa kevätlinnunhernettä muistuttava merinätkelmä. Kasvikirjojen mukaan nämä molemmat ovat hiekansitajakasveja ja alkuperäisiä. Rannalta löytyy myös möyheä lehtinen ja hyväntuoksuinen rantasinappi. Tämäkin luokitellaan alkuperäiskasviksi ja on yhtä harvinainen kuin merinätkelmä. Näillä kaikilla heinäkuussa kukkivilla kasveilla lukuun ottamatta rantavehnää on sinertävä kukka tai raumalaisittain sanottuna kukoistus.

Ylempänä rantapenkereellä kasvaa elokuun asteria muistuttava kasvi. Sen varret ovat toista metriä pitkät. Se osoittautuu kuitenkin pajuasteri-nimiseksi puutarhakarkulaiseksi. Liekö venäläisten herrasväen peruja viime vuosisadan alkupuolelta? Olisi mielenkiintoista tietää niistä kasveista, jotka ovat kulkeutuneet mustanmullan seudulta. Rikkaat venäläiset toivat sieltä rautateitse vaunulasteittain multaa maanparannusaineksi puutarhoihinsa. Nämä mullan mukana levinneet kasvit olivat hyvin haluttuja keräilykohteita sen ajan koululaisten parissa. Jotkut onnistuttiin ehkä näin hävittämäänkin. Rantavedessä kelluu vähäinen määrä rakkolevää ja hiekalta voi löytää simpukan kuoria, ihan ehjiäkin. Entisellä kotirannalla on vielä elämää.

Totta vai tarua!

Kerrotaan, että Terijoella keskikylällä sijaitsevassa pihapiirissä kasvoi tamariski. Tämä puu tai pensas näillä leveysasteilla on harvinainen, mutta ei mahdottomuus. Tamariskipuun lehdet ovat suomumaisia, kukat punertavia, ja se viihtyy veden partaalla. Raamatussa puu mainitaan ensimmäisessä Mooseksen kirjassa 21:33, jossa kerrotaan: ”*Ja Aabraham istutti tamariskipuun Beersebaan ja huusi siinä avuksi Herran, iankaikkisen Jumalan, nimeä*”. Mielenkiintoisesta puusta saa lisätietoa esimerkiksi Otavan Kasvitietosanakirjasta.

Lautarannassa

Eräällä kotiseutumatkalla pistäydyimme äitini kotitanhuville Inon Lautarantaan. Äijäni Salomon Ressin talon paikalla on nyt venäläisten rakentama asuminen. Rannalle on pystytetty iso vinssi, joka hallitsee maisemaa. Kasat raskaannäköisiä verkkoja ja suuria ankkureita on hiekalla. Siellä kaiken oudon nykymenon keskellä mieliämme ilahdutti kukka. Ivan ja maria venäjäksi kutsuttu, mutta meillä lehtomaitikkana tunnettu kasvi. Sitä kasvaa meillä ainakin Ahvenanmaalla ja Lounaisrannikollamme. Kukka on väril-

tään sininen ja keltainen. Ruotsiksi kukka on svenska flaggan. Olkoon ruotsin lippu tai ivan ja maria, mutta kaunis se on kuitenkin. Inon kylän Lautarannassa nykyisen kalastuskombinaatin alueella lehtomaitikkaa kasvaa runsaana kasvustona. En muista lapsesta sitä siellä nähneeni. Mutta se on vain lapsuuden muistikuva tai oikeammin sen puute.